

התענית

שול רבי נזמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

עד ירכה עד פרח מקשה היא.. (במדבר ח, ד)
 כי איתא בדברי רבינו ז"ל (בלקוטי תנינא - סימן מח) שצריכין להיות עקשן גדול בעבודת ה'. ומי שהתחיל מעט בעבודת ה' יודע זאת שאי אפשר להיות איש ישראל באמת כי אם על ידי עקשנות גדול, כי הרבה הרפתקאות ועלויות וירידות צריכין לעבר על כל אחד ואחד בלי שיעור, ואם לא יהיה עקשן גדול לבלי להניח על ידי זה מעט עבודתו שהתחיל, אי אפשר לו שישאר על עמדו...
 וזה עיקר ההתפארות שה' יתברך מתפאר בישראל, כי ה' יתברך מתפאר מאד בהעזות והעקשנות של איש הישראלי שמפילין אותו בכל פעם, והוא מתחזק בכל עת והוא עקשן גדול, ואינו מניח להפיל עצמו בשום אופן. וזה עיקר התפארותו יתברך בבחינת: **תנו עז לאלקים על ישראל גאוותו**. 'עז' זה בחינת עזות ועקשנות של ישראל שהם עזים וחזקים בעבודתן, שעל ידי זה עיקר קבלת התורה שהוא כלל ההתפארות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: מפני מה נתנה תורה לישראל, מפני שהן עזין (ביצה כה) על ידי זה על ישראל גאוותו. דהיינו גאות והתפארות, כי זה עיקר התפארותו יתברך. וכמו שכתוב (תהלים פט): **כי תפארת עזמו אתה**, כי עיקר ההתפארות הוא העזות והעקשנות...
 וזה בחינת זה מעשה המנרה מקשה זה הב. 'מעשה המנרה' זה בחינת כלל ההתפארות שה' יתברך מתפאר בישראל... ועל כן בנרות המנורה היה עדות שה' יתברך אוהב עמו ישראל ומשרה שכנינו בהם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל על נר המערבי שהוא עדות לכל באי עולם שהשכינה שורה בישראל, שזה בחינת התפארות, שמחמת התפארותו ואהבתו בנו, הוא משרה שכנינו בתוכנו. נמצא שכל מעשי המנורה הוא בחינת התפארות שה' יתברך מתפאר בישראל. וזה בחינת כל הציורים הנפלאים שהיו במנורה: גביעים וכפתורים משוקדים ופרחים וכו'. כל זה מרמז על כמה מיני גווני ההתפארות שה' יתברך מתפאר בישראל שכוללים מגוונין סגיאיין.
 וכל אלו ההתפארות שהם בחינת מעשה המנורה אין זוכין כי אם על ידי עקשנות גדול שצריכין להיות עקשן גדול בעבודת ה'. וזה בחינת **זה מעשה המנרה מקשה זהב**. 'מקשה' — לשון עקשנות, שצריכין להיות עז וקשה בעבודת ה' בעקשנות גדול מאד. וזהו: **עד ירכה עד פרח מקשה היא**, דהיינו שכל הציורים והפרחים שבמנורה עד ירכה עד פרח שהיא כלל ההתפארות של ישראל, הכל זוכין על ידי עקשנות דייקא בחינת עד ירכה עד פרח מקשה היא, היינו בשכל עבודות איש הישראלי מתחילה ועד סוף שמכולם מקבל ה' יתברך התפארות שהוא בחינת מעשה המנורה, כל זה נעשה רק על ידי עקשנות בחינת עד ירכה עד פרח מקשה וכו' שמתחילה ועד סוף צריכין עקשנות ועזות גדול... (לקוטי הלכות – הלכות ברכת המזון – הלכה ד, אות יב)

והאיש משה ענו מאד.. (במדבר יב, א)
 עיקר העצה הגדולה האמתית בכל הצרות, חס ושלוש, שעוברין על ישראל בכלל או בפרט, רחמנא לצלן אין שום עצה נכונה לברח מהם, כי אם על ידי הביטול אל התכלית, דהיינו לסתום עיניו בחזקה ולעשות עצמו כיושן, ולבטל עצמו בתכלית הביטול כאילו אין בו שום הרגשה כלל, רק לדבק ולבטל מחשבותיו אל אור האין סוף יתברך. וזה יכול כל אדם לעשות, כי אף על פי שאינו זוכה לבטול בשלמות כמו גדולי הצדיקים השלמים, אף על פי כי יכול כל אדם לבטל את עצמו איזה שעה, אם ירצה באמת, ועל ידי זה יתבטלו ממנו היסורין והצרות. אך אחר כך יכול להיות שיתגברו יותר, חס ושלוש, וצריך לבטלם על ידי חידושי תורה או על ידי עסק התורה בחשק חדש.

ועל כן עיקר קבלת התורה היה על ידי בחינת זאת, על ידי שהיו תחילה בצרה גדולה במצרים עד שבא משה רבנו וביטל עצמו בתכלית הביטול, כמו שכתוב (במדבר יב): **והאיש משה ענו מאד** וכו', שזהו בחינת תכלית הביטול, שהוא בחינת ענוה אמתית. ועל ידי הביטול הזה ביטל כל הצרות וגאל אותנו ממצרים ומכל הטמאות והסטרא אחרא. ומבחינת הביטול הזה המשיך לנו את התורה לגרש הסטרא אחרא והקליפות, שלא יתגברו ביותר אחר כך. (לקוטי הלכות - הלכות נטילת ידים שחיות - הלכה ד, אות ד, בהתחלה. ועיין גם אוצר היראה - יסורים וישועה, אות ב)

ותמנת ה' יביט.. (במדבר יב, ח)
 'ישראל קדושים מזהרים פן יהרסו אל ה' לעלות, רק עומדים ממרחק ומאמינים בו יתברך באמונה לבד. וזה בחינת (שמות ג): ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלקים, שאפילו משה רבנו עליו השלום הסתיר פניו וירא מהביט אל האלקים, ועל ידי זה דייקא זכה להשגות עצומות באלקותו יתברך בחינת (במדבר יב): **ותמנת ה' יביט** וכו'. וזה בחינת (ישעיה נז): שלום שלום לרוחב ולקרוב, שדייקא על ידי התרחקות הוא מתקרב. (לקוטי הלכות - הלכות כתובות - הלכה ד, אות ד)

אל נא רפא נא לה.. (במדבר יב, ג)
 כשהדינין, חס ושלוש, גוברים על האדם, אין להמתפלל עבורו להזכיר שמו, שלא יתגברו הדינין, חס ושלוש, וכמו דאיתא, שנח לא קרא לו אביו שם בעת לדתו, משום שהיה אז העולם בדינין, ועל כן לא רצה אביו ליתן לו שם, כי על ידי השם יהיה ניכר ומקיים בין המקטרגים, ויוכלו הדינים להתגבר עליו. וזהו כשהתפלל משה רבנו, עליו השלום, על מרים, לא הזכיר שמה, רק אמר סתם: **אל נא רפא נא לה** (במדבר יב); כי מחמת שהיו הדינין גוברים עליה, לא רצה להזכיר שמה בפירוש כנ"ל, ואף על פי כן העלים שמה ברמז נפלא בתוך תפלתו, כי **נא רפא** בגימטריא **מרים יוכבד**, מְכוּן ממש, היינו שם החולה ושם אמה, שצריך להזכיר על החולה כשמתפללין עליו, אך לא רצה להזכיר בפירוש, כנ"ל. (לקוטי מוהר"ן א – סימן קעד)

ראיתי, והנה מנורת זהב.. [מתוך ההפטרה]
 וזה בחינת מראה המנורה של זכריה שמפטירין בפרשת בהעלותך ובשבת תנכה, שראה את המנורה וכו' (זכריה ד) ושניים זיתים עליה אחד מימין ואחד משמאל, ואמר: מה אלה אדוני, ויאמר לו הלא ידעת מה אלה, ויאמר: לא ידעתי, היינו שגם זכריה נתקשה על עסק תיקון המנורה מאד, מחמת שראה ששניים זיתים עליה שהם שני אילנות אחד מימין ואחד משמאל שהם בחינת אילנא דחיי ואילנא דמותא, שהם בחינת סטרא דקדושה וסטרא אחרא שכנגדה, שמתגבר בכל פעם רע לעצמת טוב וכו', על כן שאל מה אלה שתי פעמים, כי לא היה יכול להשיג איך יכולין לכבוש הר כזה, מאחר שהסטרא אחרא מתגברת כנגד כל אדם כל כך כל כך בכל פעם. והשיב לו המלאך (שם): לא בחייל ולא בכוח כי אם ברוחי אמר ה' צבאות, בחינת רצון שנקרא רוח ה' כמו שכתוב (יחזקאל כ): העולה על רוחכם, היינו על ידי תוקף הרצון דקדושה הנמשך מרוח ה' על ידי הצדיקי אמת בחינת משה על ידי זה יתגבר כל אחד לא בחייל ולא בכוח כי אם על ידי תוקף הרצון וכו'. וזהו (זכריה ד): מי אתה הר הגדול לפני זרובבל למישור, שאפילו הר הגדול שהוא בחינת השונאים והמונעים הגדולים (וכענין שפירש רש"י שם) לפני זרובבל למישור, כי כולם יתבטלו לפני הצדיק האמת בחינת זרובבל שהוא בחינת משיח, על ידי תוקף הרצון שיאיר בישראל.

וזה שכתב אדוננו מורנו ורבינו ז"ל בספר האלף בית (ספר המידות - אות נר תמיד), שעל ידי הדלקת נר תמיד נצולין מגזרת שמד, כי נר תמיד הוא בחינת הרצון, שעל ידי זה נתבטל בחינת שמד כי עולים משמד לרצון. (לקוטי הלכות - הלכות ברכות השחר - הלכה ה, אות ז)

סיפור (כוכבי אור - אנשי מוהר"ן, י)
 וגם על זאת (בני בתו של מוהרנ"ת זצ"ל היצעו להשכיר לו חנות, וזוגתו תשב בחנות כל היום והוא לא יהיה לו שום עסק בזה, אבל על כל פנים הוא יהיה מְכַרֵּח ליסע לבארדיטשוב עבור קניית הסחורה) דווה לבו מאד, ונפשו היתה מרה לו על כל זה בלי שיעור. כי כפי שנקבע בלבבו זכרון יום המיתה ויום הקבורה שמוכנים ועומדים לזה בכל עת ורגע, וכל הימים של האדם הם מנויים וספורים וקצובים במספר אצל ה' יתברך, וכל שעה שיתבטל בקניית הסחורה היא אבדה הנצחית אבדה שאינה חוזרת, אבדה והפסד רוח נפלא ונורא עין לא ראתה וכו' שהיה מרוויח בהשעות האלה. ואף על פי כן נסתפק מאד ולא ידע לתת עצה בנפשו אם להתעקש עמהם גם בזה, כי כבר הכניסו דבריהם בדעתו שיתפסק אולי כך הוא רצונו יתברך שיעסק קצת במשא ומתן, וגם זה

לעילוי נשמת מרת **בלרה בת דיאמנטא** ת.נ.צ.ב.ה.

נחשב לעבודת ה' וכמו שאמרו רבותינו ז"ל הרבה עשו כרבי שמעון ולא עלתה בידם (כי הדבור יש לו כוח גדול למשוך לב האדם הן לטוב הן להפך חס ושלוש כמובא מזה בדבריו ז"ל). על כן נתיישב בדעתו שקודם נסיעתו שלעת עתה ילך גם עכשיו אל מקומו אשר לו מחוץ לעיר, ובצאתו את העיר יפירש את כפיו לפניו בבכי ותחנונים מעמק הלב אולי יחוס וירחם עליו להנחותו בדרך האמת לבתלי יסור מרצונו ימין ושמאל, חס ושלוש.

וְכֵן עָשָׂה שֶׁהֵלֵךְ וּנְתַמְהֵמָה שֶׁמֶד שֶׁהֵאִיר הַשָּׁחַר. וּמִשָּׁם הֵלֵךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת, וּלְמַד קֶצֶת וְאָחַר כֶּךָ הִתְפַּלֵּל תְּפִילַת שַׁחֲרִית. וְאַחַר תְּפִלְתוֹ נִתְיַשֵּׁב בְּדַעְתוֹ שֶׁקֹּדֶם נִסְעֵתוֹ לְבִאֲרֵיטְשׁוּב יֵסַע מִקֹּדֶם לְבִרְסֵלַב לְקַבֵּל רִשׁוֹת מֵאֲדַמְוִי"ר ז"ל. כִּי יָדַע שֶׁדֶרֶךְ הַבַּעַל עֲגָלָה הַנּוֹסֵעַ לְבִאֲרֵיטְשׁוּב לְבֵל יֵשִׁים לְדֶרֶךְ פְּעַמָּיו עַד לְפְנוֹת עֵרֶב, וְאִז הַיָּמִים הַסְּמוּכִים לְתַקּוֹפַת תַּמְזוּ שֶׁהַיָּמִים אֲרֻכִּים מֵאֲדָוֶנְעֵמֶרֶב לְבִרְסֵלַב שְׁמוֹנָה עֶשֶׂר מִיָּל, וְיִהְיֶה עוֹד בְּאַפְשָׁרוֹת לִיָּסַע וְלַחְזֹר קִדָּם נִסְעֵתוֹ. וְאִף שֶׁלְּפִי שְׁעָה לֹא נִמְצָא לוֹ עֲגָלָה לְנִסְעָה לְשָׁם, אֲבָל מִגּוֹדֵל תְּשׁוּקָתוֹ הִתְחִיל לִילֵךְ לְשָׁם בְּרַגְלָיו וְאֵבֶן אֹרְחָא עֵסֶק גַּם בְּצַעֲקָה וּתְפִילָה לְפָנֵי הַשָּׁמַיִם יִתְבַּרְךְ. וְהַשָּׁמַיִם יִתְבַּרְךְ הַזְּמִין לוֹ עֲגָלָה בְּדֶרֶךְ הַלִּיכָתוֹ, וְנִסַּע וְבָא לְבִרְסֵלַב. וּבְבִאֹר לְאֲדַמְוִי"ר ז"ל הִתְחִיל לְדַבֵּר וּלְשַׁיַח עִמּוֹ כְּדַרְכּוֹ תַּמִּיד, וּבִתּוֹךְ שִׁיחָתוֹ הַקְּדוּשָׁה יָצָא עִמּוֹ לַחוּץ וְיִהְיֶה הוֹלֵךְ וּמְדַבֵּר עִמּוֹ עַד שְׁבָאוֹ עַל הָהָר אֲשֶׁר מַעֲבֵר לְהַנְחִיל הָעוֹבֵר שֶׁם סִמּוֹךְ לְבֵיתוֹ וְנִכְנַס עִמּוֹ בְּשִׂיחָה אֲרֻכָּה מֵאֲדָוֶנְעֵמֶרֶב...

עצות
(לקוטי עצות - אמת ואמונה, כא)
• עיקר עשירות בא מאמת.
וכשפוגמין באמת, בא עליו עניות, גם בזיונות ובושות; אבל האוחז במידת האמת פרנסתו ברווח.

תפילה
(לקוטי תפילות א - תפילה מז)
• ובכן תעזרני ותזכני ברחמיך הרבים, שאזכה להיות נכלל במידתו של יעקב אבינו עליו השלום שמידתו אמת. ואזכה לדבר דברי אמת תמיד ולא יצא שום דבר שקר מפי לעולם, בין בשוגג בין במזיד בין באנס בין ברצון. ותשמרני ותצילני, שלא אהיה נכשל בשום דבר שקר אפילו בטעות, ואזכה להרחיק עצמי מדברי שקר בתכלית הריחוק, כמו שכתוב: "מדבר שקר תרחק". ותזכנו ברחמיך הרבים, להיות איש אמת בכל העניינים, להתנהג בדרך האמת ולדבר אמת בלבבי ולא אטה ולא אסור ממרכז נקדת האמת ימין ושמאל.

• מלא רחמים חונן דלים, רב חסד ומרבה להטיב, תן לי במתנת חינוס ונדבת חסד, מידת אמת, ויקים מקרא שכתוב: "תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם". ועל-ידי זה נזכה להתפלל בארץ ישראל בארץ החיים. ונזכה להמשיך השפע והברכה משם, שפע טובה וברכה ורחמים וחיים ושלוש ופרנסה טובה וכל טוב מאתך, עלינו ועל כל עמך בית ישראל. ותזמין לנו פרנסתנו ברווח מאתך קדם שנצטרך להם, בהתר ובנחת ובכבוד, ואל תצריכנו לא לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלוואתם...

מכתב
(ספר אבי הנחל - חלק ב - מכתב כא)
לכבוד עטרת ראשי, החביב בעיני ה' כאשה לבעלה, בגלל גודל תוקף תאוותו שמתאוה בכל לבו אל המנהיג החכם האמת המשפיל גאים ומגביה שפלים ומאסף ומקבץ כל האובדים והנדחים ומחזירים לה' ולתורתו, שכולם יכירו וידעו את ה' ויתנו לו כתר מלוכה. יהי ה' מגן בעדך בגין הצדיק שממשיך עליך חסדים ורחמים גדולים חדשים לגמרי, להאריך ימך ושנותיך בלי שום מחסור.

יתגדל ויתרבה מאד מאד עד אין מספר בניי הבתים הנפלאים של הצדיק האמת, עד שכל ישראל יתקבצו ויתאספו יחד לכנס בהם, ואפילו השוכבים בחוץ יתקבצו, ואפילו אומות העולם יתקבצו ויכנסו לתוך הבתים שלו, שבזה תלוי כל הגאולה השלמה שאין אחריה גלות.

ברוך הטוב והמיטיב ברוך רופא חולים, אודה ה' בכל לבי, אנחנו חייבים להודות ולהלל לה' על כל הטוב אשר גמל עמך אשר שם נפשך בחיים ולא נתן למוט רגליך.

לבי יקירי, עיני ולבי פרושות לה' בכל עת בתפילה ותחנונים שיחנך בחן וחסד ותשכיל ותצליח בכל דרך בזה ובבא, וימהר ויחיש ישועתך ורפואתך בשלמות, ויצליח דרכך ויגדיל שלומך ושלוש ביתך לחיים טובים ארוכים בריאים ורעננים. אוהבך הנאמן הדורש שלומך וטובתך ומתפלל תמיד על בריאותך והצלחתך בגוף ונפש לארך ימים ושנים טובים.

ישראל דב אודסר

שיחות
(מרי ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)
... רבי ישראל משורר פסוק מתהלים: "בך בטחו אבותנו, בך בטחו ותפלטמו, אלך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא-בושו." אני יודע, אני יודע, אולי אני חולה, אני משונה, אבל צריכים לעשות חיות והתעוררות הלב, מדברים עם השם.

כל דבור שלו, מה שהוא מלמד אותנו, מה שגילה לנו, צריכים לקיים כמו שהוא מלמד ומגלה לנו. הוא אומר: "לקום חצות!" האיר בנו לתת כל נפשנו על זה.

אמונה, אם הוא אומר חצות - זה הרפואה בעולם הזה, בעולם הבא, תמיד!
אם הוא אומר: "תהלים!" כל מה שהוא אומר אנחנו צריכים לקיים במסירות נפש, לא לשמע לשום אחד!

אי אפשר לשער מה שאנחנו זוכים לקבל מרבינו, כי כל דבור הוא ממש כל חיותנו וחיות של כל אדם שבעולם. אז אנחנו צריכים לקבל את זה בכל נפשנו בכל מאדנו. אין תרוף! רבינו הקדוש כותב ככה כי זה כל חיותנו. אם הוא אומר: "חצות!" קשה, אבל צריכים לעשות כל מיני עצות לקיים את זה, לקיים חצות, לקום בחצות לילה. בפרט אנחנו, יש לנו מקומות כאלה, יערות ושדות. אם הוא אומר "התבודדות!" לדבר עם ה'

יתברך", צריכים אנחנו לקבל את זה, לקיים את זה במסירות נפש. הוא אומר: "בכל יום שעה אחת התבודדות, בכל יום". נו, זה צריכים אנו לנו לקיים את זה. אם לא מקיימים את זה...

צריכים אנחנו למסור נפשנו לבכות לפני ה' יתברך: "רבונו של עולם, הלוואי שנזכה לזה, שנזכה לקיים!"

אני ראיתי את רבי ישראל קרדונר, כמה הוא נתן את כל הכוחות שלו לקיים דברי רבינו. הוא קם בחצות הלילה ולקח הנעלים בידו באיזה סמרטוט, שלא ישמעו השכנים שהוא הולך, והוא הלך עם הגרביים כדי שלא ישמע שום אדם. אף אחד לא שמע ולא ידע לא בזמן שהוא הלך ולא בזמן שהוא חזר. הוא הלך לדבר עם השם יתברך במקום מיוחד מחוץ לעיר... (ההמשך יבוא)

שבת שלום!

מערכת: 050-6754970 / 054-8484486
מכתבים: ת.ד. 27100 ירושלים 91270
שידוכי מצוה: 050-6870043
תרומות: בדואר, חשבון מס' 89-2255-7

בגדל ענוותנותך בטחתי לבוא ולדבר לפניך את אשר ישים ה' תחת הקולמוס.

על-ידי שזוהר ושומר כבוד ה' יתברך שיהיה בשלמות, שהוא "נזוה בעיני נמאסי", וכבודו לאין נד כבוד ה' יתברך, על-ידי זה זוכה לדבורים של הצדיק שהם מאירים לו לתשובה שלמה, ועל-ידי זה זוכה לתבונות התורה לעמקה.

בעניין הענוה יש משקל גדול ודק מאד, כי צריכין להיות ענו בתכלית הענוה, להיות אין ממש בלי שום טעות ופניה כלל, ואף-על-פי כן יהיה גיבור חזק ואמיץ מאד ולבלי להניח להפיל את עצמו בשום דבר וכו', וצריכין להתפלל הרבה לה' יתברך שהוא ברחמי יורהו האמת לאמתו.

אין זה דרך הענוה האמתית להחזיק עצמו לרשע גמור חס ושלוש ולהקטין מעלת נפשו הקדושה, רק אדרבה, צריך להגביה לבו ודעתו בדרכי ה', לומר בנפשו שאין נאה לו לעשות מעשים כאלה, מעשי בהמה, כי נפשו גבוהה מאד.

צריכים לחפש ולמצא בכל אחד מישראל זכות וטוב.

תהלים פרקים: עז, צה, קה.
מי ששומע חרפתו ושוקק על-ידי זה נתבטל ממנו רבות רעות שהיו ראויין לבוא עליו.

כשאדם בא לאיזה נסיון ידע כשיעמד בזה הנסיון הקדוש ברוך הוא יעשה לו נס.

לפעמים על-ידי שפלות שאדם משפיל את עצמו או אחרים משפילין אותו, על-ידי זה מבטלין מעליו גזרת מיתה.

על-ידי ענוה לא יהיה לך פחד.
על-ידי אמת יזכה לענוה.

על-ידי ענוה תפילתך נשמעת וכמו הקריב כל הקרבנות.

על-ידי ענוה מוסיפין לו גדולה על גדולתו.
על ידי ענוה בא כבוד.

על-ידי ענוה מאריך ימים.
על-ידי ענוה אין מדקדקין אחר מעשיו.

על-ידי ענוה נתבטל פחד האויבים.
על-ידי ענוה נתבטל המחלקת והיסורין.

על-ידי ענוה הכל עמו בשלוש.
על-ידי ענוה בא חן.

על-ידי ענוה נתגדל, גם אינו נופל ממדרגתו.
על-ידי ענוה הקדוש ברוך הוא זוכר אותו.

על-ידי ענוה הקדוש ברוך הוא עושה לו תאוותו.
אין העולם מתקיים אלא על מי שמשים עצמו כאין.

קולות גדולות של שבחים אנכי שומע בכל העולמות על שזוכה לקדש את ה' לעיני כל העולם בכל פעם בכל נסיעותיו ופגישותיו. ודע והאמן, כי ביאת נשמתך לזה העולם היתה רק כדי לפאר ולפרסם בעולם את הצדיק האמת שבו תלוי הגאולה השלמה, שמכניע ומבטל הדעת של חכמי הטבע שמשם נמשך כל הכפירות והאפיקורסות, ומגלה ומאיר הדעת הקדוש של אמונת ההשגחה למעלה מן הטבע ובונה קומתה של האמונה עד שישלים שיעור קומתה בשלמות, שכל באי עולם יראו וידעו את ה', כי ה' הוא האלקים השליט ומושל ומנהיג הכל כרצונו, שהכל בהשגחתו לבד.

גם העיקר מה שזכית להיות וכו'... הוא רק לטובת העולם, כדי שיהיה לך כוח ביותר לשמש את הצדיק האמת שהוא מלך ישראל לדור דור החי וקיים לנצח, לגלות ולהודיע גודל נפלאות כוחו הנורא וחכמתו הנוראה, שעל-ידי זה יבוא העולם לידי תיקונו בשלמות.

אחי יקירי, אנחנו צריכים לשמר עצמנו מאד מקלקול האהבה ומפרוד לבבות חס ושלוש, רק להוסיף ולהרבות אהבה ואחדות זה לזה כגוף אחד, שנוכל להתחבר ולהצטרף יחד תמיד, כדי שעל-ידינו